288. št. — 4. leto. Poštnina pavšalirana. Današnja številka velja K 2·— V Ljubljani, cetrtek 24. novembra 1921.

Naročnina za kraljevino SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostolpna mm vrsta za enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Plačano do:
Licejalna knjižnica Pavš

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/I. Telefon 360
Uprava:
Marijin trg 8. Telefon 44.
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

Vladna kriza.

Beograd, 23. nov. (Izv.) V soboto bo imel muslimanski klub sejo, na kateri se bo razpravljalo o nadaljnem zadržanju kluba. V klubu vlada vsled sedanjega političnega položaja velika nesigurnost in vznemirjenost. Govori se, da namerava minister dr. Spaho odstopiti. V klubu vlada nadalje velika nezadovoljnost radi naše notranje politike ter radi tega, ker je vlada izplačala begom dosedaj samo 30 milijonov kron.

Zagreb, 23. nov. »Nar. Poitika« poroča iz Beograda: V četrtek bo seja radikalnega kluba, na kateri bo padla končnoveljavna odločitev, ki bo končala sedanjo krizo. V radikalnem klubu stoji ena skupina na stališču, da se mora za vsako ceno vzdržati sedanja radikalno - demokratska koalicija, ki mora po svojem programu izvesti vse zakone, ki temelje na današnji ustavi. Na drugi strani pa obstoji v radikalnem klubu skupina, ki hoče ukiniti sedanjo koalicijo in ustvariti novo vladno kombinacijo. Zdi se, da prevladuje prva struja. Vsi politični krogi pričakujejo seje radikalnega kulba z velikim zanimanjem.

Beograd, 23. nov. Po vesteh listov se javlja v radikalnem klubu nezadovoljnost nad načinom, kako se vodi naša zunanja politika. O tem vprašanju se bo razpravljalo na seji kluba v četrtek, na kateri se bo zahtevala tudi reorganizacija naše diplomacije.

Zagreb, 23. nov. »Novosti« poročajo iz Beograda: Pogajanja glede rekonstrukcije vlade niso še nič napredovala, ker čakajo politični krogi sklepa na seji radikalnega kluba v četrtek. Del radikalcev zahteva, da se demokrati sploh izključijo iz vladne koalicije. Pri muslimanih prevladuje struja, ki simpatizira z demokrati. V radikalnem klubu pa obstoja struja, ki meni, da bi bilo najbolje, če bi kabinet podal ostavko in da bi vstopile v novo vlado nove osebnosti s Pašićem na čelu.

Beograd, 23. nov. Predsednik skupščine dr. Ribar je danes posetil ministrskega predsednika Pašića in ga povprašal, kako stoje pogajanja glede radikalsko - demokratske koalicije. Ministrski predsednik je izjavil, da bo odgovoril v četrtek, ali bo vlada podala demisijo ali ne. Dr. Ribar se je informiral potem zaradi sklicanja skupščine. Če bi se skupščina sklicala, bi se razpravljalo tudi o proračunu.

Ze zopet eksperimenti s stanovanjskimi naredbami. -- Kukovec pogorel.

Beograd, 23. nov. Na včerajšnji seji demokratskega kluba je bila odklonjena naredba ministra za socijalno politiko glede stanovanjskega vprašanja. Sprejeta je bila druga naredba po kateri je najemnikom zajamčeno sedanje stanje do 1. maja 1925. Sedanje najemnine pa veljajo do 1. maja 1923. Za čas med 1. majem 1923 in 1. majem 1925 je predvidena revizija najemnin, ako bi to katera stranka zahtevala. Po najnovejših sklepih se je predlagalo pooblastiti vlado, da od leta 1925 do 1927 zaščiti samo ekonomsko slabše situirane najemnike, v prvi vrsti državne uradnike. — Naredba o novih zgradbah je ostala neizpremenjena.

Iz dežele anarhije. -- Generalna stavka v Trstu.

Trst, 23. nov. (Izv.) Generalna stavka v Trstu se vedno bolj širi. V stavko je stopilo vse delavstvo tržaških ladjedelnic ter vseh večjih industrijskih obratov kakor tudi ono električne centrale. Trst je sedaj brez luči in nevarnost je, da nastane občutno pomanjkanje vode. V pristanišču počiva vse delo. Časopisi danes niso izšli, ker stavkajo tudi tiskarji. Med fašisti je prišlo na več krajih do resnih spopadov. Pri Sv. Jakobu je bil ob priliki pretepa ubit nek mehanik. Pred neko gostilno sta bili vrženi dve bombi, od katerih pa je samo ena eksplodirala.

Praznovanje 1. decembra v Ljubljani.

Ljubljana, 23. nov. (Uradno.) 1. december se praznuje kot državni praznik ujedinjenja troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno enotno državo pod žezlom dinastije Karagjorgjevičev. — V ta namen se daruje ta dan ob 10. uri v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja slovesno cerkveno opravilo z zahvalno pesmijo in z državno himno. Tudi v svetiščih vseh drugih veroizpovedanj se vrši služba božja z običajnimi obredi in sicer se vrši v pravoslavni kapelici ob 9. in v evangeljski cerkvi ob 10. — Po končani službi božji v stolnici sv. Nikolaja sprejemal bode pokrajinski namestnik v svoji pisarni čestitke uradov, korporacij in posameznikov. — Na šolah se ne vrši pouk; v državnih in drugih javnih uradih in obratih — in po možnosti tudi v zasebnih obratih — naj delo počiva vsaj dopoldne, da se more čim večje število prebivalstva udeležiti proslave. — Vsi državni uradi in javna oblastva naj razobesijo na svojih poslopjih državne zastave.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA V VZHODNI POLITIKI.

Pariz, 22. nov. Kakor poroča posebni poročevalec Agence Havas iz Washingtona so v komisiji za daljni Istok zastopani odposlanci v posebnem sklepu pokazali trdne namere: 1. da bodo uvaževali suvereniteto, neodvisnost in integriteto Kitajske, 2. da bodo dali Kitajski popolno prostost razvoja in osnovanja uspešne vlade, 3. da uporabijo ves vpliv, da se uveljavijo načela enakosti v trgovini in industriji za vse narode, ki bivajo na kitajskem ozemlju, 4. da se obvezujejo, da trenotnega položaja ne bodo izkoriščali in si ne prisvajali predpravic, temveč se vzdrževali vseh dejanj, ki bi mogla ogrožati varnost Kitajske.

London, 23. nov. Govori se, da je angleški kabinetni svet na svoji včerajšnji popoldanski seji sklenil, poslati francoski vladi noto. Nota bo sestavljena v tem zmislu, da angorski dogovor ni lokalni dogovor, da se tiče stremljenj zaveznikov v Orientu in da se je Francija, ko je sklenila dogovor, oddaljila od svojih zaveznikov. Nota izjavlja nadalje, da bi bila Anglija prisiljena, da čuva sama svoje interese na bližnjem vzhodu.

Washington, 22. nov. Komisija za Dalnji vzhod je pričela podrobno razpravo glede teritorijalne in politične integritete Kitajske. Jutri dopoldne bo na predlog Brianda komisija pooblaščencev petih sil razpravljala o razorožitvi na kopnem, da uredi to vprašanje pred Briandovim odhodom.

Washington, 23. nov. (Izv.) Japonski in ameriški delegatje so se sestali na razpravo glede vprašanja razorožitve na morju ter se je tozadevno že dosegel delni sporazum. Glede razorožitve na kopnem se bodo dogovori še nadaljevali.

SKUPŠČINA JUGOSLOVANSKIH ŽIDOVSKIH KLUBOV.

Zagreb, 23. nov. (Izv.) Danes dopoldne se je nadaljevala skupščina jugoslovanskih židovskih klubov, na kateri se je razpravljalo o budžetnem predlogu začasne uprave Saveza. Kot prvi govornik je nastopil Jul. Stiegel iz Travnika, da se budžet razširi na podpiranje kulturnih potreb. Drugi govornik Lazar Rauny iz Tivata je govoril v židovskem narečju ter zagovarjal svobodo prepričanja ortodoksnih židov. Mihael Löwy iz Sarajeva je naglašal potrebo reformiranja židovskih šol, učenja židovskega jezika in potrebo semenišča za odgajanje židovskih veroučiteljev. Inž. Osk. Kropi iz Sarajeva je predlagal, da se potom prostovoljnih prispevkov naberejo sredstva za take potrebe, ki niso predvidene v budžetu. Dr. Klost iz Subotice je zahteval, da se spoštuje tudi verske obrede židov - ortodoksov ter se protivi neomejeni avtonomiji židovskih občin. Nato so se oglasili k besedi še razni drugi govorniki, ki so naglašali, da bodi Savez predstavitelj židov v celi kraljevini, nakar je bil predlog začasnega proračuna sprejet. Končno se je vršila še debata o posameznih predlogih, nakar je bil ta židovski kongres zaključen.

IZ ZAKONODAJNEGA ODBORA.

Beograd, 23. nov. Dvanajsto sejo zakonodajnega odbora je otvoril predsednik Miša Trifunović ob 16. Po čitanju zapisnika prejšnje seje se je takoj prešlo na dnevni red in se je stavila na glasovanje naredba o davčni politiki, zaradi katere so na prejšnji seji zapustile dvorano opozicijske stranke in muslimanski klub. Člani vladne večine so došli na to sejo v večjem številu, dočim muslimani in republikanci niso bili navzočni. Od 21 poslancev je glasovalo 15 poslancev za to, da se naredba vrne sekciji, 6 pa proti, ki zahtevajo, da se naredba ukine. (Zemljoradniki in Jugoslovanski klub). Naredba se torej vrne sekciji. Nato je povzel besedo finančni minister, ki je izjavil, da izjava referenta finančnega ministrstva Stojnikovića, da se v Srbiji in Črni gori ni plačal davek na vojne dobičke, ni točna. Pomota tiči v tem, ker se davki niso plačevali posamezno, ampak skupno z drugimi davki. Nato je podal finančni minister pregled vplačevanja davkov v državi. Od 1. januarja 1919 do 10. oktobra 1921 sta imeli plačati Srbija in Črna gora 149,137.610 dinarjev davkov, **Slovenija 145,909.750 din.,** Bosna in Hercegovina 134.025.000 dinarjev, Hrvatska s Slavonijo 167 mil. 320.000 dinarjev in Dalmacija 9,645.820 dinarjev davkov, dočim iz Vojvodine ni natančnih podatkov. V tem času je plačala Srbija 155,113.000 din. davkov, kar znaša 104 odstotke od vsote, katero je morala plačati. Toliko je bilo vplačanega doslej v 73 finančnih upravnih okrožjih, dočim so rezultati iz 16 upravnih okrožij še neznani. **Slovenija je plačala 97,407.650 din.,** kar je približno 66 odstotkov vsote, katero bi bila morala vplačati, Bosna in Hercegovina je vplačala 89,588.560 din., kar znaša 66 in pol odstotka, Hrvatska in Slavonija 136,879.500 din., kar znaša 82 odstotkov, Dalmacija pa je vplačala 9,652.500 din., kar znaša 100 odstotkov, Vojvodina je vplačala 143,543.790 din. Kar se tiče davka na zemljišča, je vplačala Srbija l. 1919 6,438.178 dinarjev, kar znaša 100 odstotkov, nove pokrajine pa 1,632.128 din. V letih 1920 in 1921 je plačala stara Srbija 103,187.160 dinarjev. Nato se je razpravljalo o začasnem zakonu glede državnih trošarin, taks in pristojbin. S tem zakonom so ukinjene vse poprejšnje tozadevne naredbe in uveljavljene naredbe srbskega zakona. Posl. Lazić je izjavil, da se mu zde nove takse prevelike, posl. Drofenik in Vršanović sta se izjavila tudi proti sprejetju te naredbe, nakar je bil sprejet predlog dr. Žerjava, ki je izjavil, da težko glasuje za to naredbo, ker ne predvideva popolnega izenačenja tarifa v vsej državi, kar nasprotuje osnovni ideji ustave, zakaj trošarina na vino in žganje se pobira samo v enem delu države. — Predlagal je, naj se veljavnost tega zakona ukine z 31. decembrom 1922 ali pa naj se raztegne kvečjemu še za eno leto, dokler se ne uveljavi pravičen in sistemiziran zakon, ki bo pravično uredil to zadevo. Ta predlog je bil v načelnem glasovanju sprejet z večino glasov. Pri členu 9, ki govori o trošarini na vino, žganje, špirit in druge alkoholne pijače, je bil sprejet predlog dr. Dulibića o dostavi stavka: V Dalmaciji se plačuje trošarina pri uvozu vina v onih mestih, kjer se je plačevala dosedaj. — Seja je bila končana ob 19.30. Prihodnja seja bo jutri ob 16. z dnevnim redom: 1. Glasovanje o naredbah prometnega, poštnega, poljedelskega ministrstva in ministrstva za javna dela. 2. Nadaljevanje poročila prve sekcije o naredbah finančnega značaja. 3. Obravnavanje poročila odseka za naredbo ekonomskega komiteja. 4. Razprava o poročilu prve sekcije o upravi fondov. 5. Razprava o poročilu odbora glede zakona o civilni upravi.

ZAHRBTNA MADŽARSKA AGITACIJA PROTI ČEŠKOSLOVAŠKI.

Praga, 23. nov. (Izv.) »Tribuna« doznava, da se je Horthyjeva vlada odločila za zahrbtni boj proti Češkoslovaški potom obsežne propagande v inozemstvu. Madžarski agenti so že pričeli z obširno agitacijo proti Češkoslovaški pri veliki antanti, v katero svrho se poslužujejo najostudnejših laži o posiljevanju redovnic, nemirih v Slovaški ter o mobilizaciji, ter skušajo na ta način pridobiti veliko entento proti Češkoslovaški.

Izigrani demokrati.

Ekstremno centralistično gospodarstvo doživlja politično krizo najdalekosežnejšega pomena. Tudi na veliki boben udarjene fraze o državotvornosti niso mogle preprečiti krize.

Demagoška gesla o protidržavnih elementih se ubijajo v geslih samih. Umikajo se faktu, da je »protidržavnih elementov« toliko, da postajajo državni. Večina je »protidržavnih« in to je državno mnenje, če priznavamo svobodo in demokracijo. Lahko se zgodi, da bodo že v bližnji bodočnosti sedanje »protidržavne« grupe proglasile sedanje »državotvorce« za »protidržavne«. Zakaj tudi ne! Prav rado se namreč zgodi, da zamenja demagoški ekstrem — isti ekstrem.

Večina Slovencev in vsi Hrvati odklanjajo odgovornost za ukrepe sedaj vladajočih. Moč vladajočih je pa popolnoma slučajna in le plod nasilnih političnih aktov, ki je s spretno taktiko onemogočila uspešno uveljavljenje opozicijonalnega dela.

Če bi se opozicija vstrajno udeleževala boja v Narodnem predstavništvu, bi že zdavnaj padel sedanji sistem. Tako je pa vrgla neenotna opozicija puško v koruzo in ostala doma za zapečkom. Zgrešena je taka opozicijonalna taktika. Vedno smo jo obsojali. Sredi bitke ni zapuščati bojišča. To ni junaštvo. Posebno hrvatski opoziciji se mora očitati veliko krivdo, da so notranje politične prilike v tako obupnem stanju.

Že od vseh početkov je bilo očito, da Pašičeva vlada ni utemeljena na nobenem trdnem programu, kot bi to narod moral zahtevati od življenja zmožne vladne grupacije. Pašič sam se je tega zavedal. Komaj je završil prvo zasilno kombinacijo z demokrati, že je mislil na drugo: Poslužil se je Protića.

Dozdevne koncesije radikalov demokratom so imele edini namen, diskreditirati demokrate. Radikali so jih pošiljali v ogenj za najhujšo reakcijo, dočim je stal Pašić ob strani, kot Pilat pri obsodbi Kristusa.

Demokrati so z nezaupanjem motrili Pašićevega eksponenta Stojana Protića. Včasih so celo zelo ropotali. Radikali so se izmikali ter podali otožen odgovor. Toda niti enkrat niso desavuirali Protićeve akcije. Demokrati so ostali v nejasnosti.

Pašićeva zakulisna igra je bila tem lažja, ker je prav dobro vedel, da je demokratom brez radikalov nemogoče ustvariti vladno večino. Radikali so že skrbeli, da so se demokrati pri vseh za vlado v poštev prihajajočih političnih grupah osovražili. Radikali tudi gotovo niso zaman pripustili, da je Pribičević v notranjem ministrstvu skoraj nemoteno uveljavljal policajdemokratske metode.

Radikalom se sedaj zdi, da je prišel čas, da skočijo demokratom za vrat. Iz Beograda prihajajo vesti, da je Protićeva akcija dozorela. Pašić prihaja z zahtevami, ki jih demokrati ne morejo izpolniti. Radikali hočejo, da se otresejo demokratov.

Mogoče dobimo novo vlado. Seveda ne brez Pašića. S tem tudi ne brez upliva onih, ki niso ničmanj krivi kot demokrati, da je jugoslovansko ljudstvo nezadovoljno.

V vsaki kapitulaciji starega režima odleti nekaj slabega. Zato upamo, da se bo pri novi sestavi vlade mnogo zboljšalo.

S tem upanjem pa še ne rečemo, da pozdravljamo eventuelno novo vladno sestavo.

ENKETA KOMISIJE ZA REŠAVANJE VERSKIH VPRAŠANJ.

Beograd, 23. nov. (Izv.) Včeraj se je vršila v ministrstvu vere enketa komisiji za reševanje verskih vprašanj. Pravoslavni referent je zahteval popolno avtonomijo cerkve, svobodno nastavljanje svečenikov ter prosto razpolaganje z verskim imetjem. Zahteval je nadalje, da sme pravoslavna cerkev prosto razpolagati z zakupnino za zemljišča. Predsednik je izjavil, da posamezni referenti niso dovolj proučili vseh vprašanj, da bi zamogli dati natančna pojasnila. Sklenilo se je, da referenti posameznih sekcij sporazumno izdelajo projekt glede vseh verskih vprašanj, nadalje vprašanje stališča cerkve do države itd. Nato je enketa sklenila, da dokler se ne izdela tozadeven enotni zakon za vse konfesije, naj zastopa vsako versko grupo pri izdelavi tozadevnega načrta po en referent. Po možnosti se bo vpoštevalo vse želje posameznih ver, nakar se bo načrt zakona predložil zakonodajni skupščini.

ZAGREBŠKE ŠOLE ZAPRTE RADI POMANJKANJA KURIVA.

Zagreb, 23. nov. (Izv.) Včeraj dopoldne se je pouk v vseh zagrebških srednjih šolah prekinil radi pomanjkanja kurjave. Listi poročajo, da je vlada sicer sklenila z nekim zagrebškim trgovcem pogodbo radi dobave potrebne kurjave, vendar leta ne more dobaviti zadosti kuriva. Vlada se je takoj obrnila na ljubljansko pokrajinsko oblast, da ji ta odstopi potrebno količino premoga iz trboveljskih rudnikov, vendar je tozadevna intervencija zastopnikov zagrebške vlade v Ljubljani ostala brezuspešna, ker ljubljanska vlada ne more zahtevane množine premoga (okoli 100 vagonov) odkazati Zagrebu. Vsled tega je zagrebška vlada prisiljena, da nakupi premog iz drugih rudnikov, kateri pa bo veliko dražji od trboveljskega.

S PORTOROŠKE KONFERENCE.

Beograd, 23. nov. (Izv.) Ministrstvo zunanjih del je dobilo poročilo, da je konferenca v Portorose rešila dve za našo državo zelo važni vprašanji in sicer glede voznega parka, ki je ostal od bivše Avstr.-Ogr. kakor tudi glede carinske tarife za izvoz in uvoz. Konferenca je sklenila, da se sprejme naša carinska tarifa, kljub temu, da je Italija proti temu ugovarjala.

ZA NAŠE INVALIDE.

Beograd, 23. nov. Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je sklenilo sestaviti ministrski komite, ki bo imel nalogo proučiti vse načine, kako bi se invalidom hitro pomagalo. Člani komiteja bodo minister za socijalno politiko, za finance in za poljedelstvo. Sklenilo se je, da se iz izkupička nemške reparacijske živine izplačajo vsote v prvi vrsti najpotrebnejšim invalidom.

Borzna poročila.

Zagreb, 23. nov. Devize: Berlin 112.50—114, Italija 1270—1280, London 1230—1240, Newyork 0—317, Pariz 2200—2240, Praga 329—332, Švica 5850—5900, Dunaj 5.10—5.15, Budimpešta 34—34.50. Valute: Ameriški dolarji 310—313, carski rublji 25—28, napoleondor 1000—0, nemške marke 120—130, romunski leji 0—202, ital. lire 1260—1270.

Beograd, valute: lire 315, češke krone 74, marke 305, leji 61, levi 45.25, devize: London 315, Pariz 560, Newyork 79, Milan 322.10, Praga 83.50, Berlin 808 Dunaj 1.32, Bukarešta 51, Budimpešta 1.

Praga, valute: Marke 3422 in pol, šv. franki 1785, lire 385, franc. franki 670.50, funti 379.50, dolarji 91.75, dinarji 119, leji 70.50, levi 68.25, avstr. krone 1.19 in pol, poljske marke 2.25, madžarske krone 9.10.

Curih, devize: Berlin 190, Newyork 531, London 2119, Pariz 3765, Milan 2185, Praga 560, Budimpešta 0.57, Zagreb 1.70, Varšava 0.17, Dunaj 0.15, avstrijske krone 0.12.

XX. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. — Predavanje o grafiki. Danes ob pol treh pop. bo predaval v paviljonu g. prof. S. Šantel o tehnikah grafike na podlagi grafičnih poskusov.

Kombinacije.

Ako se je Madžarska udala v usodo in napravila križ čez Habsburžane, tedaj si mora čimpreje izvoliti kralja. S tem, da bi odbila, ko se je proklamirala za kraljevino, definitivno kralja, bi se formalno in dejansko zagradila habsburškim pretendentom pot eventuelnega povratka na prestol v Budimpešto.

V skrajnem slučaju moremo računati tudi z možnostjo, da bi si Madžari postavili kralja, ki bi bil le neke vrste slamnati mož, to je oseba, ki bi se smatrala le za namestnika ali boljše zastopnika Habsburga, ki bi pa bila pripravljena, da se takoj umakne s pozorišča, čim se izkaže prilika vrniti se na pota revanšne politike pod vodstvom Karla ali njegovih. Toda takih metod, ki so vrh tega težko izvršljive, menda ni pričakovati; računati nam je tedaj pač z volitvijo kralja.

Zadnji meseci srednjeevropske politike so pokazali, da je Italija nevtralno in tudi spretno na delu, da se diplomatsko pripravi in dobro zavaruje zoper nas. Ta njena obramba pa je ofenzivna; nasprotuje nam pri vseh zadevah in organizira naše sosede zoper nas. To smo prvikrat opazili v nemaskirani obliki o priliki afere z Burgenlandom. Ista politika se bo nedvomno nadaljevala, italijansko nasprotje nam bo še nadalje izpodkopavalo teren.

Ta taktika bi imela pred seboj kot cilj malo entento, ki nam nudi danes še največ zunanjepolitične zaslombe. Zelo mogoče je sedaj, da bi poskušala Italija, oslabiti to našo zvezo, pri čemer ima že vnaprej gotove ugodne predpogoje. Saj je znano, da je naša zveza s Češkoslovaško mnogo tesnejša nego z Rumunijo; zakaj, o tem smo že razpravljali. Rumunija je že ponovno pokazala gotovo rezervo, ko je mala ententa nastopala na zunaj, tako tudi o priliki zadnjih dogodkov na Madžarskem. Po eni strani ima z nami še v gotovi meri odprto vprašanje banatske meje, po drugi pa se sploh Rumunija čuti nekoliko neprijetno v slovanski družbi. Ravno v tem oziru pa je prilika za vmešavanje Italije, ki je, kot »latinska sestra« poveličana v to, da naveže nase najvzhodnejšo novo med samimi Slovani stisnjeno sestro. Kolikor bolj pa bi pritegnila k sebi Rumunijo, toliko bolj bi oslabila malo entento, in s tem poslabšala naš položaj.

Zbližanje med Italijo in Rumunijo pa bi pomenilo tudi zbližanje med slednjo in — Madžarsko. Opozorili smo že na možnost, da bi se Madžari skušali sprijazniti z enim svojih nasprotnikov, da se na ta način lažje spravijo nad ostala dva. V to svrho bi bila najprikladnejša ravno Rumunija. Zato moremo vendarle kljub dementijem več važnosti polagati na glasove, ki poročajo o načrtih za personalno unijo med Madžarsko in Rumunijo. Da bi bila tudi Italiji taka kombinacija več ko všeč, je evidentno.

Če sedaj zvežemo drugi del svojega razmišljanja s prvim, dobimo približno potezo, ki se lahko pojavi v bližnji bodočnosti pred nami. Morda so poročila, ki že sedaj govore o sličnih načrtih še prerana; gotovo pa je, da bi bila tudi taka kombinacija našim nasprotnikom zelo koristna, a nam v isti meri škodljiva in nevarna. Zato se moramo pravočasno boriti proti nji.

Naročajte „Jugoslavijo“!

Besede in dejanja.

Maribor, 22. nov. 1921.

Po njihovih delih jih bodete spoznali! Ta izrek velja tudi za našega župana g. Grčarja.

O g. Grčarju poprej v javnosti nismo ničesar slišali, ker ni javno nastopal. Vedeli smo samo toliko, da je pristaš socijalne demokracije. Kot tak bi absolutno ne odgovarjal mestu, ki ga sedaj zavzema, ako ne bi bil jugoslovanski prostovoljec.

To dejstvo so z nekakim zadoščenjem priznavali časopisi o priliki njegove izvolitve županom. Maribora. Nam pa se zdi, da to ni zadostna garancija. Dokler ne vidimo d e j a n j, toliko časa ne verujemo, da se bo pristaš internacijonale postavil na odločno narodno stališče, kar je v obmejnem Mariboru neobhodno potrebno.

Toda dejanja ne govore posebno laskavo za g. Grčarja. Že ob priliki njegove instalacije se je pokazal, da ima velike obzire do svojih sodrugov, zato je bil v svojem govoru jako previden. Nikdar se ni imenoval župana slovenskega, marveč zmiraj le jugoslovanskega Maribora. Isto se je pokazalo tudi o priliki sprejema kraljevega namestnika Hribarja. Sicer bi se internacijonalcem sila zameril, ker ti absolutno nočejo ničesar slišati o kakem slovenskem Mariboru; za nje je Maribor nemško mesto, četudi se nahaja v Jugoslaviji.

Rdečo zastavo na magistratu preidemo. Glavno, kar osvetljuje v jako mračni luči dobrovoljca Grčarja, pride sedaj: Koroški begunec Baldhauser, ki je vestno opravljal svojo službo v mestni plinarni od koroškega plebiscita sem, je bil, ko se je vrnil tega meseca od orožnih vaj, odpuščen iz službe, ker so to zahtevali nemčurji, zaupniki socijalne demokracije. Odpuščen je bil iz edinega razloga, ker se ni hotel ukloniti socijalnim demokratom, da bi se organiziral v njihovi organizaciji, marveč je ostal zvest član narodnosocijalne zveze. Vsled svojega odločnega narodnega prepričanja so nemčurji Baldhauserja tako sovražili, da so ga nekoč naskočili in telesno poškodovali. Ko je bil začetkom novembra vpoklican k orožnim vajam je zvesto sledil klicu domovine in ko se je od orožnih vaj vrnil, so mu nemčurji zabranili, da bi mogel nadalje opravljati svojo službo v mestni plinarni. Jugoslovenski prostovoljec župan Grčar je seve odobril postopanje soc. dem. zaupnikov in koroški rojak Baldhauser je bil postavljen na cesto. Vse intervencije pri Grčarju niso doslej nič pomagale. Za župana ni merodajna niti intervencija gosp. okrajnega glavarja, marveč edino in samo sklep nemčurjev, organiziranih v internacijonali, katera ga je postavila na župansko mesto.

Sedaj pomislimo: Baldhauser je pri plebiscitu na Koroškem vneto agitiral za Jugoslavijo. Ko je potem dobil v mestni plinarni v Mariboru službo, so ga nemčurji pretepli, ker se ni hotel izneveriti svoji narodnosti in nazadnje, ko se je vrnil od orožnih vaj, so ga vrgli na cesto. Jugoslovanski prostovoljec Grčar pa vse to odobrava!

Po njihovih dejanjih jih bodete spoznali! — Grčarjeva dejanja dokazujejo, da smo upravičeni dvomiti o njegovem jugoslovanstvu. Nam je njegovo postopanje sicer razumljivo: socijalni demokrat je in kot tak mora upoštevati zahteve in želje svojih volilcev, ako reflektira na to, da ga tudi pri prihodnjih volitvah postavijo na to mesto. Njegovi volilci pa so, kakor znano, nemčurji. Toda to dejstvo nikakor ne upravičuje njegovega postopanja. Na važni državni meji nikakor ne gre, da bi se protežiralo naše zagrizene narodne nasprotnike in preganjalo navdušene Jugoslovane. Slučaj Baldhauser je tako nečuven in gorostasen, da moramo nanj opozoriti vse merodajne faktorje.

Kakor čujemo, je klub obč. svetovalcev narodno - socijalistične stranke odločen izvajati dalekosežne posledice, ako bo župan Grčar odobraval in podpiral preganjanje slovenskih delavcev.

—

Gospodarstvo.

+ **Dobava mesa.** Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 5. decembra t. l., ob 11. uri dopoldne v intendanturi IV. armijske oblasti v Zagrebu (Jezuitski trg št. 4, soba št. 128) ofertalna licitacija glede dobave mesa za garnizije Ljubljana, Zagreb in Osijek za čas od 1. januarja do 30 junija 1922. Dnevna potreba znaša v Ljubljani in Osijeku 1200 kg, v Zagrebu 1500 kg. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ **Dobava ognjegasnih potrebščin.** Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici potrebuje razne ognjegasne potrebščine. Ponudbe je vložiti do 15. decembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ **Dobava rjuh in volnenih odej.** Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje dobavo rjuh in volnenih odej. Ponudbe je vložiti do 10. decembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ **Dobava moke ali pšenice.** Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 3. decembra t. l., ob 11. uri dopoldne v intendanturi IV. armijske obasti v Zagrebu (Jezuitski trg št. 4, soba št. 128) ofertalna icitacija glede dobave 1,200.000 kg pšenične moke ali 1,500.000 kg pšenice za garnizijo Zagreb, 650.000 kg pšenične moke ali 812.500 kg pšenice za garnizijo Ljubljano ter 650.000 kg pšenične moke ali 812.500 kg pšenice za garnizijo Osijek. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, pogoji pa v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ **Nabava inventarjev.** Obratno ravnateljstvo južne železnice Ljubljana bo oddalo v izdelavo naslednje predmete: miz 179 kom., omar 152 kom., polic 5 kom., stolov 190 kom., foteljev 17 kom., zrcal 34 kom., umivalnikov 70 kom., zabojev za premog 55 kom., obešalnikov 56 kom., klopi 7 kom., stenskih ur 36 kom., risalnih miz 17 kom. Natančna pojasnila glede izdelave dobe reflektantje pri odd. III/4 gorenjega ravnateljstva. Delo mora biti izvršeno najkasneje do 15. januarja 1922.

+ **Razpis natečaja za dobavo brzojavnih in telefonskih potrebščin.** Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Ljubljani razpisuje natečaj za dobavo brzojavnih in telefonskih potrebščin, — Te potrebščine se bodo potrebovale še to leto za vzdrževanje brzojavnih in telefonskih prog in ureditev notranje naprave brzojavnih in telefonskih uradov in telefonskih naročniških postaj. Ponudbe naj se pošljejo čimprej naravnost na »tehnični oddelek poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani.« Kdor želi o tej stvari kaj natančnega izvedeti, naj povpraša v brzojavnem skladišču v Virantovi hiši, Sv. Jakoba trg 2.

+ **O vinskih cenah na Štajerskem** so prišla pretirana poročila v časopise. Silno naraščanje cen ne odgovarja resnici. Res se plačujejo boljša, sortirana vina tudi po 25—30 K, zato pa za srednje vrste nihče ne povprašuje. Sploh je vinska kupčija skoraj čisto mrtva. Inozemstvo nakupuje le majhne množine izbranega vina, domači gostilničarji si nabavljajo sproti le po par polovnjakov, ker morajo poleg kupnine takoj založiti tudi vse naklade in trošarino. Obisk gostilen nazaduje vsled splošne draginje potrebnih živil, zato vinorejci, ki denar potrebujejo, zaman ponujajo svoj pridelek.

+ **Kisik za obrtnike.** Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 je preskrbel za obrtnike večjo množino kisika. Interesentje naj prijavijo svoje potrebščine na gornji naslov čimpreje, najkasneje pa do 1. decembra t. l.

—

Dnevne vesti.

— **Neresnico** piše včerajšnji »Novi čas«, ki trdi: »Razen poslancev SLS so v ustavodajni skupščini vse druge stranke glasovale za ustavo, ki odreja razkosanje Slovenije.« Brezpogojni pristaši nove ustave v Sloveniji so bili samo demokrati in samostojni kmetje. Poslanci SLS niso imeli poguma glasovati proti ustavi, ker so konstituanto preje zapustili.

— **Vsem krajevnim organizacijam NSS.** Tajništvo sporoča vsem organizacijam, da je Zvezna knjigarna založila celo vrsto prav lepih knjig (tudi mladinskih), ki so jako poljudne za Miklavževa, božična in novoletna darila. Tudi ima Zvezna knjigarna v zalogi lepe S. Šantlove božične razglednice in koledarčke. — Krajevne organizacije imajo pri skupnem nakupu gotov popust zato je njihova dolžnost, da si vse nabavljajo pri Zvezni knjigarni. Tovariši! Svoji k svojim!

— **Sprejem slovenskih mladeničev v srbske kmetijske šole.** Kmetijsko ministrstvo odda 6 prostih mest za obisk kmetijskih šol v Kraljevu, Bukovu in Šabcu, ki so namenjene sinovom slovenskih staršev. Prosilci imajo nositi le stroške potovanja, dočim prevzame ministrstvo vse druge stroške oskrbovanja in šolanja. Prošnje za sprejem v srbske kmetijske šole, ki pričnejo s 1. marcem 1922 in trajalo po 2 leti, naj se z običajnimi dokazili predlože zadnji čas do 15. januarja 1922 pokrajinski upravi oddelku za kmetijstvo v Ljubljani. Pogoji za sprejem so: starost 14 do 18 let, dovršitev najmanj ljudske šole, telesno zdravje in dobro vedenje. Tudi se morajo stariši zavezati, da ostanejo učenci po dovršeni šoli na domačem posestvu. Bodi pripomnjano, da se v Bukovo sprejemajo le učenci iz vinorodnih krajev, v Kraljevo in Šabac pa učenci iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Opozarjamo na to ugodnost brezplačnega šolanja vse naše gospodarje, ki imajo ukaželjne sinove, ker se nudi s tem lepa prilika, da se pouče v naprednem kmetijstvu in spoznavajo obenem tudi razmere po novih delih naše skupne države, kar more služiti le v prilog našemu skupnemu gospodarskemu življenju. Priporočamo zadevo tudi merodajnim lokalnim faktorjem po deželi, da se zavzamejo za to vprašanje in skušajo dobiti pripravne mladeniče za obisk srbskih kmetijskih šol.

— **Kedaj dobimo 20 % odtegljaje?** — Najmanj že pol leta nas tolažijo, da se bodo v najkrajšem času povrnili 20 % odtegljaji, ki so bili odvzeti pri žigosanju starih bankovcev. Kedaj pride ta najkrajši čas?

— **Sprejem v službo državnih železnic.** Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici sprejme nekaj uradniških pripravnikov. — Prosilci naj se za informacije obračajo do g. žel. uradnika Janka Janežiča v Somboru, žel. postaja. Za odgovor naj priložijo znamke.

— **Generalni inspektorat finančnega ministrstva** pooblašča delegacijo, da vse vesti o moratoriju kot prosto izmišljotino kategorično dementira.

— **100-letnico fra. Grga Martića,** slovečega ljudskega pesnika, bodo proslavila vsa društva v Sarajevu dne 22. prosinca 1922.

— **Za pokrajinsko oblast v Mariboru** je prišla posebna komisija iskat primerno poslopje. V poštev pride v prvi vrsti poslopje Mestne hranilnice, ki bi veljalo 8 milijonov kron. Komisija pa si je ogledala tudi stari grad, ki ga je nedavno kupil trgovec Berdajs za 2 milijona kron. To poslopje bi bilo treba prezidati in adaptirati.

— **O te valute!** Po spodnještajerskih mestih ni dobiti jajc, ker jih izvozničarji pokupijo med kmeti po 12 kron ter jih izvažalo v inozemstvo. Sedaj so začele kmetice iz Avstrije donašati na mariborski trg jajca, ki jih prodajajo po 7 naših kron, kar je enako 170 avstr. kron. Pri temu delajo Nemke velike dobičke, ker doma v Avstriji plačujejo jajca po 50 avstr. kron za komad.

— **Osebne vesti.** Zdravnik v Sp. Šiški g. dr. Leon Travner je imenovan za stalnega sodnega izvedenca. — Za geometra v 10. čin. razredu sta imenovana absolventa geometerskega tečaja na tehniški visoki šoli v Ljubljani gg. Milan Mravlje in Ivan Kalin. — Za rednega profesorja železarstva na tehniški fakulteti ljubljanske univerze je imenovan inž. g. Josip Hummel.

— **Automobilna prometna d. d. v Ljubljani** naznanja, da otvori v četrtek dne 24. novembra redni poštni avto - promet na progi Škofjaloka — Železniki s sledečim voznim redom: Škofjaloka kolodvor: odhod ob 12. in 7. uri zvečer; prihod ob 6. uri zjutraj in 6. uri zvečer. Železniki: odhod ob 5. uri zjutraj in 5. uri popoldne; prihod ob pol 1. uri popoldne in 8. uri zvečer. Natančnejši vozni red se bo še objavil.

— **Prodaja 48 automobilov in enega električnega priklopnega voza.** Na magistratni deski je objavljen razglas komande dravske divizijske oblasti glede prodaje 48 automobilov in enega električnega priklopnega voza, ki se vrši dražbenim potom od 27.—31. decembra 1921. Interesenti, ki se zanimajo za nakup teh automobilov, se opozarjajo na ta razglas.

— **Županstvo Sevnica ob Savi** opozarja vse, ki so zainteresirani radi oddaje stojnic ob času sejmov, da se bo vršila dne 6. decembra 1921 oddaja prostorov za stojnice. Naznanja se tudi, da bo ta dan velik letni sejem. — Opozarja se tudi, da tisti, ki bi ta dan ne prišli ter si stojnice ne zasigurali, pozneje ne dobe prostora, ker je število že do sedaj prijavljenih stojnic precej visoko.

— **Nova železnica v Italiji.** Italijani bodo baje v kratkem začeli graditi železnico, ki bo šla iz Trsta preko Istre v Reko. Ker današnji promet med Trstom in Reko obstoječa železnica preko Št. Petra lahko obvlada, je razvidno, da gre za strategično progo, ker je Italijanom Št. Peter preblizu naše meje.

— **Razne tatvine.** Posestniku Francetu Trošt iz Predgriž je bilo ukradeno iz stanovanja več obleke, perila in čevljev. Tatvine je sumljiv neki 18letni Albert Bukovec, znan tihotapec s tobakom. — Iz policijskega nadzorstva je pobegnila iz občine

ARH. PROF. KREGAR RADO:

XX. umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu.

Grafična razstava je bila otvorjena dne 30. okt. t. l. brez slavnosti in pompa ali z zanimivim predavanjem g. akad. slikarja Gjurić-a o grafični umetnosti, njeni zgodovini in tehnologiji, o njenem pomenu za razvoj slovenske kulture in ideje.

Predavanje, prvo kakor drugo, je bilo zelo dobro sestavljeno, pregledno in lahko razumljivo. Da se je grafična razstava otvorila z omenjenim predavanjem, je z ozirom na malo razumevanje te umetniške panoge od strani občinstva pravilno in odgovarja namenu razstave, katere naloga je publiko zainteresirati, jo poučiti in ji dati s tem priliko, to umetniško smer spoznati.

G. Gjurić je izborno rešil to nalogo ne samo s svojima predavanjima ob otvoritvi ter z izdajanjem umetniške revije »Grafička umetnost«, ki je izšla že v treh zvezkih in obsega dela večine jugoslovanskih grafikov. On je prvi, neumorni pijonir, ki širi ljubezen in razumevanje za to umetniško smer med umetniki in občinstvom. Iz vsega njegovega dosedanjega delovanja, iz umotvorov, revije in predavanj morem sklepati, da je navdušen in resen umetnik, ki zasluži za svoje kulturno delo vse priznanje. Navzoče občinstvo je to tudi razumelo in se mu primerno zahvalilo ob koncu predavanja. Pripomniti moram, da je inicijator Ljubljanske XX., kakor tudi osješke grafične razstave, katere se niso udeležili samo jugoslovanski, ampak tudi priznani češki umetniki.

Aranžma razstave same je površen. Paviljon, sam na sebi reven z malimi razstavnimi prostori, od katerih ima srednji, največji, najslabšo luč in napravi na obiskovalca slab utis. Tla iz navadnih smrekovih desk, brez preprog, stene sive, sobe nezakurjene, slike brez okvirjev, nekatere izmed njih brez številk vise raztresene po stenah brez pravega reda.

Ker sem mnenja, da je razstava prostor, kjer se umetniki s svojimi deli predstavijo občinstvu, tedaj mora biti ta nastop dostojen in ne sme kazati takoj svojo revščino. Če tujec obišče tako razstavo, dobi usmiljenje do slovenskih umetnikov. Vsa ta beda, mraz, slaba luč itd. vpliva strašno slabo na gledalca. Kako naj uživa opazovalec umotvor, če ga zebe v roke in noge, ko mora stopicati, da si nekoliko ogreje zmrzle ude. Kam naj se usede, če je utrujen, kje naj si zabeleži utise, ko ni prostora, ki bi bil za to namenjen. Vsi ti nedostatki aranžmaja uničujejo užitek, ki ga umetniška dela sama nudijo.

Tu bi bila na mestu državna podpora, ki bi omogočala preureditev paviljona in nekoliko okusnejši aranžma. Res smo kulturen narod, ki ima svoje umetnike, razstave, koncerte itd. (da celo referente za umetnost), kako pa ti umetniki žive, to je postranska stvar. Umetnik mora biti lačen, strgan in zanemarjen, to je tradicija, ki mora ostati.

Umetnik, ki ima obleko po modi, svojo vilo in dobro jed, ni po dosedanjih nazorih in prepričanju več umetnik, ampak špekulant in rokodelec, ki dobro zasluži. Take umetnike si sme dovoliti drug narod, ki je bogat, slovenski pa, Bog obvaruj!

Te prve grafične razstave se je udeležilo 21 umetnikov z 210 deli. Med njimi zavzemajo prvo mesto češki umetniki, kar je razumljivo z ozirom na daljšo dobo razvoja te umetniške smeri. Z veseljem konštatiram, da na tej razstavi ni nikakega zastopnika takozvane najmodernejše struje, futuristov, kakoršna je pri nas zadnje čase precej v modi, ampak so sami pristaši zdrave umetnosti.

Ob tej priliki podam mnenje znanega hrvatskega esteta Kršnjavi-ja o futurizmu in njegovih privržencih. Futurizem karakterizira pomanjkanje vsakega zmisla za merilo. On prekorači vsako mero in mejo, ker ničesar več ne respektira in je brezobziren napram vsemu. Ideje, najbolj čudne, bizarne, nenavadne, v največji meri nezmiselne, izražene v vseh mogočih oblikah in barvah, primerah itd. so značilne za futuriste. Le žal, tudi za paralitike. Dr. Lorand je v svoji knjigi »O človeški inteligenci« napisal poglavje o vplivu nervoznih znakov na inteligenco, ki so posledica sifilide in se pojavijo neopazno počasi in se spoznajo po gotovih preje navedenih znakih. Če ti bolniki, kljub vsej svoji norosti dobe občinstvo, ki jih občuduje, je razumljivo iz dejstva, da je precejšen del moderne družbe s to boleznijo indificiran in se vsled tega za nje navdušuje, drugi pa zopet iz umetniškega nerazumevanja in obožavanja mode, je ta smer ravno vsled omenjenih faktorjev postala moderna. Zadnje umetniške razstave so sicer tudi kazale znake te bolezni, ali ta je še precej zdrava in resna.

Prvo mesto med češkimi grafiki na tej razstavi zavzema J. F. Šimon, ki je razstavil krasna grafična dela. Razvaline Reimsa z veličastno gotično katedralo, v ozadju tvorijo njegova najboljša dela izvršena v tehniki bakropisa »Vernis mons«. Poleg teh »Zima v Amsterdamu« (aquatinta) in »akt« (mezzotinta). Za razumevanje posameznih del je neobhodno potrebno spoznanje tehnike, njenih fines in efektov.

Japonska tehnika »Vernis - mons« je izvanredno originalna in omogoča mehke sence, polusence in polutone. — Tehnologija vernis - mous - a je sledeča: na bakreno ploščo, ki je popolnoma osnažena in zglajena se nariše risba z čopičem v tušu, v katerem je stopljen koščck sladkorja; in to v črtah ali ploskvah. To risbo se potem prevleče z mehkim premočljivim firnežem (vernisman) in jo položi v vodo. Voda raztopi tuš mešan s sladkorjem in pusti porozno maso nad črtami risbe. To ploščo se položi v jedkovino, ki izje v plošči one črte, ki so pokrite s to porezno firneževo maso. Konture so vsled tega bolj mehke, vendar močne in sočne. V tej tehniki so izvršeni motivi iz »Reimsa«. Poleg omenjenih fines doseženih s pomočjo te tehnike, bi omenil tudi izborno obvladano risbo, perspektivo in arhitekturo. Vse je popolno, jasno.

Poleg del izraženih v omenjeni tehniki ima g. Šimon tudi eno »Zima v Amsterdamu« v takozvani »akvatinta« tehniki, ki obstoja v sledečem. Plošča, ki ima že vjedeno ali vgravirano risbo, se v posebni omarici (Aquatintakasten) s pomočjo pihala pokrije s prahom kolofonije. Ploščo se potem nekoliko segreje, da se je ta prah prime. Med temi delci ostane plošča dostopna jedkovini, ko se jo v njo položi. Ta jedkovina razje celo površino plošče in omogoča, da se jo barva prime povsod enakomerno. Če se hoče doseči gotove nijanse, se zopet one dele, ki naj ostanejo svetlejši, pokrije z tekočim asfaltom ali zato pripravljenim firnežem in na novo jedkuje. Ker so konture risbe globoko zajedene, to ponovno jedkanje kontur ne izbriše, pač pa napravi mehkejše. Barvo na tako preparirano ploščo se prenese s prosto roko.

Krasen »ženski akt« je bolj slika, kot risba. Tu ni nikakih kontur, vse izredno mehko in nežno. Ta risba je izvršena v strgalni tehniki (»mezzotinta«). Umetnik vzame bakreno ploščo, na katero nariše izbran motiv. To ploščo pa preje opraska z jeklenim zobčastim valjem, tako da postane enakomerno hrapava in je njen odtis temno črn. S tem, da gotove dele plošče potem ostrže z nožem in jih bolj ali manj izgladi, dobe pri odtisu vsak poljuben ton. Najsvetlejše točke se zbrusijo, druge več ali manj zgladijo, temne pa puste grapave (raskave).

S to tehniko se doseže izredno mehke slike brez kontur, nežne kot dih. Akt v tej tehniki izvršen, je kolosalen in izraža vso mehkobo nežnega ženskega telesa z vsemi nijansami senčenja. Risba je podobna sliki. Ta tehnika odgovarja v oljnatem slikanju tehniki s takozvanim pršilnim čopičem (Vertreiberpinsel). Anatomična pravilnost telesa je tu dovršena.

(Dalje prihodnjič.)

Dobrava vdova Marija Sterle, roj. v Notranjigorici. S sabo je odneljala 1000 kron vreden ročni voziček. — Primožu Rozmancu, miz. mojstru na Glincah je bila ukradena iz voza pred Osredkarjevo gostilno na Glincah dvocevna lovska puška vredna 6000 kron.

— Namesto cesarske krone — kinematograf. Vdova po pok. prestolonasledniku nadvojvodinja Štefanija, sedaj grofica Lonyay, je dobila dovoljenje, da otvori s svojim soprogom v Oroszvaru na Madžarskem kinematograf.

— Umrl je na Dunaju Kosta Hörman, upokojeni sekcijski šef bivše bosanske deželne vlade in ravnatelj narodnega muzeja v Sarajevu. Doživel je 72. leto.

Obč. svet ljubljanski.

Tajna seja.

Po izčrpnem dnevnem redu in po predlogu številnih samostalnih predlogov raznovrstne vsebine, se je vršila tajna seja, v kateri je poročal kot prvi v imenu personalnopravnega odseka obč. svet. I. Tavčar (NSS). Odobri se izstop 3 mestnih uslužbencev iz mestne službe. Adolf Ribnikar, kot tržni nadzornik, dr. Otmar Krajec, kot mestni fizik ter gdč. Bajtova. Dr. Krajcu se izreče za 15 letno vestno delo pismena zahvala. Tudi gdč. Bajtovi se izreče priznanje. Dr. Brilej se imenuje za def. koncept. uradnika v IX. čin razredu. — Gdč. Franja Babšek se od 1. avgusta dalje imenuje za oficijantko. — Vdovi in otrokom umrlega sluge mestnega fizikata Iv. Jenka, ki si je pri prenašanju bolnikov nakopal grižo in za njo umrl, se določi vdovnina in vzgojnina, kakor gre stalnim mestnim slugam. Nekemu bivšemu uslužbencu mestne klavnice se dovoli miloščina za dobo 3 let. — V imenu finančnega odseka je poročal obč. svetnik Kocmur ter predlagal, da se dvema občanoma, ki sta bila sprejeta v domovinsko zvezo, zniža pristojbina na 100 kron. — Občinski svetnik Srebot je poročal v imenu obrtnega odseka o prošnjah za razne obrtne koncesije. Tvrdka Julio Mefni je prosila za koncesijo za prodajo špecerijskega blaga na debelo. Ker ni znano, kdo stoji za to »nacijonalizirano« tvrdko, se je zadeva še enkrat odstopila odseku. Prošnja kavarnarja Vospernika za prenos obrti iz Virantove hiše na Stari (v poslopje, kjer je bil doslej poštni urad), se je odstopila zdravstvenemu odseku, ki naj ugotovi, če so prostori primerni.

Ljubljanska porota.

Posilstvo.

Dne 24. augusta letos je naletel posestnikov sin Ivan Plahutnik iz Godiča pri Kamniku delavčevo ženo J.Š, ki je šla iz Mekinj v Godič po mleko. Fant je bil precej pijan in srečala sta se na samoti. Plahutnik je napadel ženo in jo na skrajno surov in umazan način zlorabil. Obravnava je bila tajna. Obtoženec se zagovarja s popolno pijanostjo, kar so tudi priče potrdile. Ivan Plahutnik je bil obsojen na 14 mesecev težke ječe in mora plačati onečaščenki 610 kron odškodnine.

Zagoneten ček za 29.000 lir.

V zadnjem času vedno bolj odmevajo po ljubljanskih sodnih dvoranah tržaške lumparije, ki se končajo v Ljubljani. Tržaški ubijalec pobegne v Jugoslavijo in tu se sodi njegov zločin. Tržaški verižnik in slepar hitita k nam, ker je dobro tržišče in obenem v nadi, da se med nami lahko še izrablja lahkoverne ljudi in kjer se lahko brezskrbno slepari in vara. Vsi ti zločinci se izigravajo navadno kot velike narodne žrtve, kot pregnanci, osobito pa zlorabljajo italijanski fašizem. Tudi si pridobivajo lahko ugled pri naših lahkomiselnih ljudeh, radi ugodnega kurza lire. — Tako se je vtihotapil okoli 20. marca letos preko naše meje današnji obtoženec Jože Tance, 31-letni trgovec (verižnik) brez stalnega bivališča, doma od sv. Križa pod Opčino.

Francoski »šac« v hrastu. — Ček.

Tance je imel od nekega Medena od sv. Križa priporočilno pismo za posest. Lipovša iz Rudnika. V tem pismu piše Meden svojemu sorodniku, da prideta k njemu dva gospoda, ki badeta dvignila francoski »šac« izpod nekega hrasta. Ta dva gospoda naj on podpira, pač pa jima ne sme zaupati nobenega denarja. Da je vedel Tance, kakšno je Medenovo priporočilo, bi pisma gotovo ne bil izročil. Tance ni torej dobil od Lipovša ničesar na račun »šaca«. — Ko je ponudil Tance Lipovšu ček za 29.000 lir proti odškodnini za 1000 kron, mu je odgovoril Lipovš, da ne da za ček niti 5 vinarjev. Nato je poskušal Tance svojo srečo dalje. — Po raznih podatkih, ki jih je dobil Tance v ljubljanskih verižniških krogih, v katerih tvorijo pretežno večino ravno tržaški verižniki, je zvedel, da potrebuje italijanske lire za nakup italijanskega blaga trgovec Ivanuš. Pod pretvezo, da ga pošilja pos. in gost. Seidl iz Šiške, je šel Tance k Ivanušu in mu ponudil ček v nakup. — Ivanuš je vzel ček in šel v banko, da se informira o vrednosti čeka. Tance mu ga je ponudil za 80 vin. pod takratno kurzno vrednostjo. Ček se je glasil na ime Gino Morelli, na banco di Roma in je imel sledeče pogreške: Ček ni bil podpisan od Morellija, en podpis na čeku je bil sumljiv, letnica je bila popravljena. Ivanuš je Tancetu tudi izjavil, da je ček najbrže ponarejen. Kljub temu, da je Ivanuš Tanceta odpravil, se je ta vrnil čez dve uri in hotel zastaviti ček za 4000 kron, češ, da ima na kolodvoru konja in hlapca. To je bila seveda laž. Tance se je sploh izdajal tam, kjer je slutil denar, za bogatina, ko pa ga je aretirala policija, ni hotel ničesar povedati o svojem čeku.

Ček na potovanju. — Aretacija.

Ko je uvidel Tance, da si v Ljubljani ne zasluži s čekom drugega, kot kvečjemu zapor, se je napotil v Grahovo in Cirknico. Tam je poskušal na več krajih vnovčiti ali zastaviti zagoneten ček. Oglasil se je tudi pri nekem mežnarju Jakopinu, ta ga je upotil k trgovcu Kravarju v Cirknici in tako je trkal mož s čekom na različna vrata, dokler ga ni aretiral dne 9. aprila orožnik iz Grahova. S tem je bila čeku, ki bi bil postal lahko za marsikoga usoden, pot zajezena.

Zgodovina čeka. Zagovor.

Obtoženec Tance, ki prizna, da je verižil že od preobrata, pri čemer pa ni imel sreče, pripoveduje v svoj zagovor fantastično pripovedko o nakupu neke slaščičarne v Trstu. To slaščičarno je Tance kasneje za velik dobiček s posredovanjem nekega Primožiča prodal nekemu bogatincu iz Turina Gino Morelliju. Ta mu je v svrho plačila odstopil ta ček za 29.000 lir, izplačljivo od banke di Roma. Pozabil pa je Morelli pri tem označiti na čeku prenos lastnika. Ček je sploh zagoneten. Kako si ga je prilastil Tance, tega seveda ne pove. Morda je bil tudi ukraden. Gotovo pa je, da je zapadel in da je bil popravljen. Sedaj leži strgan v debelem aktu kot corpus delicti sleparske zadeve proti Tancetu.

Obsodba.

Senat je stavil porotnikom štiri vprašanja. Porotniki so potrdili 3 vprašanja glede poskušene sleparije v znesku čez 1000 odnosno 40.000 kron. Jože Tance je bil obsojen na **dve leti težke ječe** in v izgon iz Jugoslavije.

Slepec pred poroto.

Ječar pripelje v porotno dvorano malega dečka zabuhlega obraza, z zalepljeno rano na levem licu, z malo otečenim zatisnjenim levim in napol odprtim slepim desnim očesom. Deček tava z rokami in stopa negotovo kot posebno neroden slepec. — Fant vzbuja splošno usmiljenje in napravi utis kretena. — To je današnji

požigalec.

Janez Grintal, 27 let star, posestnice sin od sv. Križa pri Kamniku se je kot šolar ponesrečil z železno žico in je oslepel na levo oko. Pred približno štirimi leti pa mu je tudi desno oko popolnoma odreklo. Od tega časa je postal fant malobeseden in precej zločest. Obtožnica ga dolži, da je bil doma včasih neznosen. Ker mu niso dali belega kruha je prerezal dva žaklja s pšenico, sedem mernikov pšenice pa je polil s petrolejem. Nekoč je razbil stensko uro. Zmerjal je mater in sorodnike in jih obdajal z najsirovejšimi priimki. Radi zlobnosti so ga tudi spodili iz hiralnice v Komendi. Dne 4. sept. pa je izvršil zločin, ki ga je pritiral v porotno dvorano. — Zažgal je popoludne slamnato postelio v pritlični kleti pod skednom. Kljub takojšnji pomoči je zgorelo celo posestvo in mati ima okrog 250.000 kron škode. Zavarovana je bila samo za 5000 kron.

Zagovor slepca.

Slepi dečko prizna razne zlobnosti, trdi pa, da so z njim slabo ravnali. Ognja ni zanetil in je takrat sedel s sestro Julijo v hiši in jedel kruh. Ko je čul, da gori, je šel na skedenj, da bi rešil snope žita. — Priči mati in sestra sta se pričevanju odrekle, brat in teta pa sta pričala. Izpovedati pa nista mogla točno, da je slepec požigalec. Ker so bili dokazi preslabi, priznanja pa ni bilo, so porotniki edino vprašanje glede krivde požiga zanikali in slepi dečko je bil oproščen, dasi bi bilo morda iz humanitarnega stališča zanj bolje, da bi bil obsojen v kako kaznilnico, kjer bi se dečko privadil rednega življenja in slepcu primernega dela.

Dodatno k sedanjemu sporedu porotnih obravnav ste določeni še dve obravnavi in sicer: Dne 25. nov. Tomaž Popil, goljufija in dne 26. nov. Stanko Hrovat, zloraba uradne oblasti, dogodek iz carinskega življenja.

Ljubljana.

= *Umrl je bivši general Avgust Kleinschrodt.* Pogreb bo danes ob pol 15 iz bolnice na pokopališče k Sv. Križu. Med vojno je bil pokojnik štacijski poveljnik v Ljubljani. Slovenci, ki so bili v njegovi bližini vedo povedati, da je bil izredno konciljanten mož. Marsikateri Slovenec se ima zahvaliti Kleinschrodtu; da je ušel krempljem avstrijske soldateske. Tako nam pripoveduje njegov zapisnikar — Slovenec to-le: Nekega dne ga vpraša Kleinschrodt: »Ali ste mož?« »Kako to mislite, gospod general?« mu zavrne zapisnikar. Kleinschrodt vrže pri tem v košaro za papir sveženj aktov in pravi: »Upam, da ste mož!« V aktih sta bili dve ovadbi glede veleizdajstva....

= *Akademike ljubljanske univerze,* ki reflektirajo po 1. januarju 1922 na državno štipendijo, opozarjamo, da oddajo tozadevne »prijave« najkasneje do petka 25. nov. t. l. tov. Mejaku, centralnemu tajniku P. D. J. A.

= *Jugoslovensko-Češkoslovaška Liga* priredi v soboto dne 26. t. m. ob osmih zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« Havličkov večer. Na sporedu je kratko predavanje o Havličku, recitacije iz njegovih del, sviranje salonskega orkestra in petje. Vsi prijatelji češkoslovaškega naroda so vabljeni, da posetijo to prvo prireditev Jugoslovensko-češkoslovaške Lige in s tem dokažejo, da simpatično zasledujejo delo tega društva in ga hočejo podpirati v njegovem stremljenju.

= *Po inicijativi društva »Kolo jugoslovenskih sestara«* se bo priredila dne 30. dec. 1921 zvečer v opernem gledališču predstava Boris Gudunov, čigar dohodki so namenjeni v prid tukajšnji organizaciji vojnih invalidov. — Ker je polovica skupnega dohodka namenjena v pomoč vojnim žrtvam, se p. n. občinstvo vljudno naproša za obilno udeležbo. — Predprodaja vstopnic v trafiki Sever, Šelenburgova ulica in trafiki Bellnc-Kokalj, Sv. Petra cesta 95.

= *Osrednje društvo pošt. in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo v Ljubljani* vabi članstvo na redni občni zbor, kateri se vrši dne 18. decembra 1921. ob 14. uri (2. uri) popoldne v mali dvorani Mestnega doma. Občni zbor je eno uro pozneje sklepčen brez ozira na število članov. Predlogi morajo biti vsaj 14 dni prej prijavljeni odboru. Vdeležite se vsi. Odbor.

= *Deželni muzej zaprt.* Zaradi pomanjkanja kuriva ostane deželni muzej zaprt za splošni poset do preklica.

= *Kdo je kriv?* Kratka notica nam naznanja, da ostane deželni muzej v Ljubljani zaprt zaradi pomanjkanja kuriva. Ta kulturni zavod je postal posebne važnosti, odkar imamo univerzo, a sedaj naj ostane dijaštvu nepristopen, ker ni kuriva. Ali so merodajni gospodje preživeli poletje, kakor murni, da na zimo niso mislili?

= *Ravnateljstvo deželnega muzeja* naproša gg. lovce kakor tudi drugo občinstvo, naj bi po možnosti darovalo muzeju ustreljene ali pa na drug način pridobljene dobro ohranjene eksemplarje sesalcev vseh razredov. Objekti naj se pošiljajo v muzej.

= *Gospod Julij Betetto* najodličnejši slovenski operni in koncertni pevec bo v Ljubljani v sredo dne 7. decembra 1921 koncertiral. Glasbena Matica bo v svojem jubilejnem letu priredila ciklus več koncertov slovenskih umetnikov, v katerih se bodo izvajale slovenske skladbe izza 50 let obstanka Glasbene Matice. Kot prvi tak koncert bo nastop g. Julija Betetta dne 7. dec. z zelo zanimivim sporedom.

= *II. redni občni zbor Narodno socijalistične tiskovne zadruge v Ljubljani* se je vršil 17. t. m. v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani. Občnega zbora se je udeležilo precejšnje število članov, ki so pazno sledili poročilom referentov. Poročili predsednika in blagajnika ste bili soglasno odobreni, tako tudi poročilo o običajni reviziji zadruge po Zvezi slovenskih zadrug. Pri na to sledečih volitvah je bil soglasno, izvoljen načelnikom tov. dr. Iko Est, odbornikom pa tov. Stopar D., Hafner M., Peruzzi I., Rožanc J., Rifelj Fr. in Rojc Fr. V nadzorstvo so bili izvoljeni tov. Juvan R., Kranjc J., Tavčar I. in Jug R. Pri slučajnostih so bili stavljeni razni nasveti in predlogi. — Zadruga dosedaj še ni mogla izpolnjevati tega, kar si je v pravilih začrtala. Delo načelstva je dosedaj obstojalo v tem, da je intenzivno nabiralo nove člane. Z novim odborom je zadrugi zasigurana tudi lepa bodočnost, posebno še, ker je k isti v najnovejšem času pristopilo lepo število novih članov. Pozivamo pa tovariše, ki dosedaj še niso člani zadruge, da pristopijo k njej, kajti čim več bode imela zadruga članov, tem lažje ji bode delovanje. — Prijave se sprejemajo v prostorih NSS v Narodnem domu.

= *Še en koncert g. P. Holodkova in gospe Vesel-Polla.* Na splošno željo občinstva se ponovi koncert slovitega ruskega baritonista g. P. Holodkova in primadone zagrebške opere gospe Vesel-Polla v petek, dne 25. t. m. v opernem gledališču ob 8. uri zvečer z novim sporedom. Vstopnice so na prodaj pri blagajni v opernem gledališču ob običajnih urah. Cene prostorov so vsled izrednih troškov za 20 odstotkov višje.

= *Tedenski zdravstveni izkaz* od 13. nov. do 19. nov. — Novorojencev 12 moških, 18 ženskih, 1 mrtvorojen, umrlih 9 moških, 11 ženskih oseb in sicer 10 domačinov in 10 tujcev. — Za nalezljivimi boleznimi so oboleli: 1 za davico, 1 za škrlatinko, 2 za legarjem, 2 za grižo in 4 na ošpicah.

= *Razne obsodbe.* Radi pretepanja svoje matere je bil obsojen Ivan Jerala iz Pirnič na 50 din. denarne kazni. — Na dva meseca težke ječe je obsodilo dež. sod. Matevža Baliželjna, ker je pretepel 17. sept. na Perovem Janeza Podržaja in ga precej ranil. — Jud Maks Weiss iz Karada je osleparil ljub. trgovca Dobeica za 26255 kron. Izdal se je za brata in kompanjona zdravnika Schöna v Zagrebu in je kasiral v njegovem imenu ta denar. Weiss je prigoljufani denar zakvartal. Obsojen je bil na 5 mesecev težke ječe. — Radi krivega pričevanja je bila obsojena Helena Pust iz Ljubljane na dva meseca ječe. — Povodom nočnega prepira pred Zmajskim mostom je nahrulil šofer France Ogrin nadstražnika Znidaršiča, ko je ta hotel vedeti Ogrinovo ime z besedami: Kaj vam mar! Po poti na policijo je ozmerjal Ogrin stražnika z znanim ljubljanskim izrazom: »Reva«. — Ogrin je bil kaznovan pred dež. sod. po § 104 na 600 kron globe.

= *Pobegnil je* kaplar I. art. podof. šole doma iz Ljubljane 20 letni Josip Bregar. — Dalje je pobegnil iz Ljubljane podnarednik 40-III. p. p. Anton Kržišnik, doma iz Podutika. —

= *Nepoznata umobolnica.* V blaznici na Studencu so sprejeli nepoznato umobolnico 25 do 30 let staro žensko, ki je srednje velika, ima kostanjeve lase, temen obraz, temne oči in slabe zobe. Nosi že ponošeno temnomodro obleko. Po govoru sumijo, da je doma iz ljubljanse okolice.

= *Ukradena hranilna knjižica.* Neki prodajalki semen pri Frančiškanskem mostu je izročila njena prijateljica Frančiška Košir hranilno knjižico »Kmetske posojilnice« v Ljubljani s precejšnim vložkom. Obenem ji je dala 400 kron, da jih naloži na to knjižico. Prodajalka je spravila denar v denarnico, knjižico pa je shranila v košaro, ki jo je imela poleg svojega sedeža. Ko je hotela malo kasneje prodajalka vzeti knjižico, da bi šla v omenjeno posojilnico, knjižice ni bilo več v košari. Žena je prijavila tatvino policiji in je obvestila tudi kmetsko posojilnico. —

= *Skupil jo je — s papriko.* Ljubljanski šolarji imajo navado, da se po šoli napode na trg in trdovratno oblegajo razne stojnice ter nagajajo branjevkam in branjevcem. Posebno veselje imajo večkrat s prodajalcem paprike in raznih drugih dišav. Tako je prihitel včeraj neki šolarček pred to stojnico in začel kričati »paprika paprikaš!« Pri tem je vtikal porednež prst v papriko. Prodajalec pa pograbi v jezi pest paprike in jo vrže dečku v obraz. Dečko je zajokal in prišel je stražnik ki si je stvar zabeležil v svrho končne rešitve na policiji. —

Maribor.

Po uradniškem plesu. V soboto se je toraj vendar vršil ples uradniške obednice v Mariboru, za katerega se je sicer »Tabor« jako potegoval, med tem ko je vaš dopisnik upravičeno grajal. Dovolite gospod urednik, da povem sedaj, ko je prireditev že šla mimo, svoje skromno mnenje. Pred vsem moram reči soglasno z vašim dopisnikom, da je jako neumestno, da prirejajo plese ljudje, ki pred vsem nimajo niti pojma o takih prireditvah, dokaz temu kritika »Tabora«, ki se je s tako vnemo zavzel za zabavo je vsled tega, ker je tam na hrani celo njegovo uredništvo, katero je prisiljeno se posluževati te obednice revčkov vsled majhnih plač. Po mojem mnenju bi bila obednica prišla prej do svoje potrebne svote, če bi vsi oni, ki so si dovolili »špas«, da so si nekoliko več privoščili ta večer, da bi isto svoto stavili odboru obednice na razpolago kot delnico za nakupovanje. Razun tega bi lahko obednica napravila kolektivno prošnjo za predujem za vse one uradnike, ki se poslužujejo obednice, kar bi veliko več doprineslo, kakor pa riskirana prireditev, ki je mogoče končala celo s pasivo. Isto tako je vse graje vredna vsaka taka prireditev od strani raznih kast, ker je bilo to prej v navadi zgolj le iz patrijotičnih principov. Sploh bi pa svetoval vsem prirediteljem plesa, da se odvadijo sedanjemu načinu prireditve in naj bi uvedli nov način dostojnega plesanja brez pijančevanja in zapravljanja. Vstopnina bi morala biti seveda veliko višja. Te vrste prireditev plesov naj imajo pravico prirejati pred vsem razna športna društva, ki gojijo že prej poduk plesa, drugi pa naj prirejajo le takozvane družabne večere, ki naj obstojajo iz zabavnega sporeda pri pogrnjenih mizah, kateremu sledi kratek čas plesa, v kojem času naj bo prepovedano točenje opojnih pijač. —a

Kakor smo že svoječas poročali, je tukajšnji trgovec Berdajs kupil mariborski grad od barona Twickla za 2 miljona kron. Kot pogoj je stavil Twicki, da mora preskrbeti g. Berdajs, da se ukine sekvester nad Twicklovim posestvom. To se je tudi doseglo in sedaj je tudi beograjska vlada potrdila kupno pogodbo.

Prvi mariborski bioskop je začel prirejati mladinske kinopredstave v prid ubožni deci. V to svrho je nabavil posebne filme s poučno vsebino. Uspeh prve take predstave se vidi že v tem, da je vodstvu bioskopa darovalo kot prebitek prve mladinske predstave svoto 1000 K za zaščito dece in mladine.

K našem poročilu o ustanovitvi ljudskega vseučilišča dodajemo še, da je g. okrajni glavar dr. Lajnšič stavil ljudskemu vseučilišču od neimenovane osebe darovani fond po 20.000 K za kritje prvih izdatkov na razpolaganje.

Maribor ima baje 450 strank, ki so brez stanovanja. Stanovanjske razmere bodo pa še mnogo slabše, ko se nastani v Mariboru tudi pokrajinska oblast s svojim velikim uradniškim aparatom. Ali ne bi bilo mogoče banke in razna velepodjetja pripraviti do tega, da bi vendar že enkrat pričela delati na zgradbah lastnih poslopij za svoje uradništvo.

Vsled dvomov, nastalih glede uporabe vode, opozarja mestni magistrat, da so z ozirom na trajajoče pomanjkanje vode svoječasno objavljeni omejitveni predpisi glede vodne uporabe še vedno v veljavi.

Na poštnem uradu v Mariboru še sedaj nimajo nobene slike našega kralja. Mislimo, da bi bil v treh letih že čas si nabaviti tako sliko. Če si jo je lahko nabavilo večina skromnih poštnih uradov na deželi in so si jo omislile vse šole, bi tudi poštni erar v tem času toliko zmogel ter si oskrbel vsaj eno primerno sliko v vestibulu. Čudno, da tega ne opazijo razni visoki gospodje, kadar se mudijo po inšpekcijah v Mariboru.

Tiskarski škrat je povišal našega somišljenika g. Novaka. V 285. štev. ga je napravil iz predstavnika NSS v stanovanjski komisiji za — predsednika stranke NSS. To popravljamo raditega, ker bi morda sklepal kateri izmed naših »prijateljev«, da so nastala pri naši organizaciji v Mariboru kaka nesoglasja in morda izpremembe.

»Kje je logika?« vprašuje zadnja »Volksstimme« glede našega poročila, da sta izstopila iz upravnega odbora Mestne hranilnice soc. demokrata Hojnik in Postrak, ker ni bil sprejet njun predlog. Nadalje pa vpraša, če smo se zopet udinjali — demokratom. O logiki naj gospodje okrog tega lista, kar lepo molčijo, kakor tudi o udinjanju. Naša stranka nima glede udinjanj še nobenih skušenj in jih tudi ne poskuša dobiti, ker gre svoja pota. Internacijonalci pa imajo ravno v tem oziru zelo mnogo izkušenj. Samo, da so se udinjali raznim strankam ne ravno za »Vorspann«, ampak so se jim navadno obesili za rep. Če so oni že pozabili slavne demokratsko internacijonalne vlade, mi je še nismo.

O naši kaznilnici se pišejo prav čudne stvari o ravnanju s kaznjenci. Ker se te zadeve ponavljajo v javnosti, je dolžnost uprave, da pojasni. Z molčanjem se zadeve ne spravi s sveta, ampak se samo odpre široko polje raznim kombinacijam in še gorostasnejšim govoricam.

Zaradi »Čičev« in drugih psovk je bil 17. tm. obsojen višji poštni kontrolor Čuš v Mariboru na 400 K globe in povračilo stroškov. Vsekakor čudno, da mora takega gospoda še-le sodišče učiti olike tudi napram beguncem Primorcem.

Celje.

Shod javnih nameščencev v Celju. V pondeljek 21. tm. se je ob veliki udeležbi uradništva in drugih drž. nastavljencev vršil shod v mali dvorani hotela »Union«. Fin. svetnik g. Sedlar je v imenu organizacije javnih nameščencev otvoril shod, pozdravil navzoče ter povdarjal takoj v začetku, da zborovanje ni nikaka politična prireditev, ampak zgolj strokovna zadeva za zboljšanje obupnega položaja drž. nameščencev. Pozdravil je tudi zastopnike raznih političnih strank ter podal nato besedo referentu Ivo Šubicu, Ta je v lepem referatu pojasnil bedni položaj državnih nameščencev Dokazal je s številkami prejemke, izdatke in deficite, ki jih redno izkazujejo uradniške družine mesečno. Za podlago je vzel oficirske plače, ki so napram uradniškim naravnost ogromno visoke. Dokazal je tudi, v koliko se je draginja dvignila od zadnjega shoda javnih nameščencev, ki se je vršil oktobra meseca v Narodnem domu. Kazal je tudi na Češkoslovaško, kjer država ne dela razlike v plačah oficirjev in drž. uradnikov. Njegov govor je spremljalo burno odobravanje. Nato je podal poročilo glede uredbe, ki se pripravlja in s katero se bodo regulirale plače uradništvu poslanec Reisner iz Ljubljane. Da se v tem vprašanju še doslej ni skoro nič storilo, je v veliki meri kriva nedelavnost parlamenta Podal je tudi poročilo glede službene pragmatike ter obrazložil še več drugih zadev tičočih se uradniškega stanu. Tudi njegov ekspoze je spremljalo odobravanje. Za njim je dr. Brunčko načel vprašanje socijalnega zavarovanja drž. nameščencev. Apeliral je med drugim tudi na vse politične liste, da bi, vbodoče ne zapirali svojih predalov uradniškemu vprašanju ter o njega bednem stanju malo več razpravljali. Dalje je povdarjal, da uradništvo v Celju vztraja na tem, da se za regulacijo plač uradništva vzamejo za podlago oficirske plače. Dalje se je zavzemal za to, da se Celje stavi v isti draginjski razred, kakor Ljubljana in Maribor. Sledila je nato še debata, v kateri se je razpravljalo še o tem in onem. Nato so bile na dnevnem redu še nekatere druge točke, kakor sprememba pravil itd. — Končno je bila sprejeta resolucija o ureditvi činovniškega vprašanja, glede bolniških dopustov, socijalnega zavarovanja uradništva, uradniškega vprašanja in političnih strank, glede občinskih sodišč za pobijanje draginje in o boju proti valutni špekulaciji ter glede fonda Glavnega Saveza potrošačkih zadrug. — Po sprejetju resolucije je bilo to skoro štiriurno zborovanje, ki se je ukvarjalo s toliknimi važnimi vprašanji tičočimi se javnih nameščencev, zaključeno

Mestno gledališče v Celju. Danes v četrtek zvečer se ponavlja veseloigra »Ulica št. 15...«, katera se je že zadnjič igrala z dobrim uspehom na našem odru.

Ljudsko vseučilišče v Celju. V pondeljek 21. nov. zvečer ob pol 8. uri je predaval rudarski svetnik g. Baebler v celjskem Ljudskem vseučilišču »o premogu in vodnih silah«. Predavatelj je vpletel v svoje razmotrivanje sedanji položaj glede zaloge premoga v Evropi in na podlagi statistike pokazal tudi sliko bodočnosti (čez 1000 let!) ne samo v Jugoslaviji, marveč tudi v naših sosednih in drugih državah. Predavanje je bilo dobro obiskano.

Senijorat evangeljske cerkve za Slovenijo bo v Celju.

Vprašanje nove mestne aprovizacije v Celju se je zopet načelo. Mislimo pa, da z istim vsled slabih izkušenj, katere je povzročila stara mestna aprovizacija, ne bo nič.

Nabiranje milodarov za božičnico okoliškim revnim otrokom je v polnem teku in je pokazalo že lepe uspehe. Kdor bi želel še nabirati, naj se oglasi za nabiralno polo na občinskem uradu.

Miklavževanje se vrši dne 4. dec. ob 2. uri popoldne v dvorani Sokolskega doma v Gaberju. Na sporedu je petje, otroške igre, deklamacije, nastop Miklavža itd.

Nesreča v tovarni. V livarni v Štorah pri Celju se je v soboto 19. tm. popoldne dogodila strašna nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Mazač strojev v valjarni Alojz Čebular je ponesreči prišel z obleko med transmisijsko jermenje, katero ga je nato celega zgrabilo in zavrtelo okrog ter ga popolnoma raztrgalo. Bil je pri priči mrtev. Pogreb nesrečne žrtve se je vršil v pondeljek na Teharjih.

Ptuj.

Krajevna organizacija NSS bode sklicala v kratkem sestanek v svrho ustanovitve »ljudskega vseučilišča« po vzorcu Maribora in Celja. — Vsi gospodje, ki se za stvar zanimajo, naj se javijo pri odboru gorenje kraj. org. —

Dramatično društvo je uprizorilo v nedeljo in ponedeljek dramo »Testament«. Igralci so na splošno prav dobro igrali. — Režiserju g. Majcenu se mora vsa publika zahvaliti, ker se toliko potrudi, da ima Ptuj redno predstave, četudi samo diletantske. Med temi diletanti so že nekateri, ki igrajo svojo vlogo kot pravi igralci po pokilcu. Med najboljšimi je gotovo g. Majcen sam. Igra se je začela točno ob določeni uri, vsled tega so nekateri gospodje, ki so bili navajeni, da se je čakalo zamudili prvo dejanje. Dramatičnemu društvu priporočamo, da tudi za naprej vedno začne ob času kakor je določeno. Občinstvo naj se temu privadi in tako prihaja, da ne bode med predstavo z odpiranjem in zapiranjem vrat ter z ropotanjem s stolicami motilo igre. Dramatično društvo je privatno društvo, zaradi tega naj tudi zahteva, da vsi enako plačajo in ne sme trpeti nobenih privilegirancev. —

Tovarna za usnje »Petovia« na Bregu izdeluje tudi pohištvo. Mizarski mojstri, veste li o tem in kaj porečete k temu?

Umrl je v Ptuju v bolnici po daljši bolezni dne 21. tm. g. Franc Pirkmair, nadučitelj v Framu. Obče priljubljeni in spoštovani pokojnik je bil častni občan framske občine in ravnatelj posojilnice v Framu. N. v m. p.

Sokolstvo.

Stroški za I. jugoslovenski vsesokolski zlet bodo ogromni. Dolžnost vsega jugoslovenskega Sokolstva je, da podpira zletni odbor pri tej prireditvi ter mu kolikor mogoče olajša težko delo. Pozivljamo vse brate in sestre, da ob vsaki priliki zbirajo prostovoljne prispevke za zletni fond Jugoslov. Sok. Saveza.

Sport in turistika.

»Odbor turističnega kluba »Skala« ima danes v četrtek zvečer ob 8. uri pri Novem Svetu važno sejo. Polnoštevilna udeležba potrebna«.

Književnost in umetnost.

»Umetnost«, almanah za slikarstvo, grafiko in skulpturo urejuje posebni odbor, a izdaja ga kolegij jugoslovanskih umetnikov grafikov. Kmalu bo izšel ta naš največji almanah, kateri je nosil prej naslov »Grafička umetnost«. S tem zvezkom se reprezentira naš umetniški naraščaj z originalnimi deli v litografski, bakropisni in lesorezni tehniki in nekoliko reprodukcij kiparskih del. To je istodobno tudi prvi zvezek, v katerem je zastopanih 20. jugoslovenskih umetnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev z biografijami in pregledom njihovega delovanja. En del je posvečen naši domači obrti, med drugimi keramiki in slikanju na steklo. V istem zvezku je obširen pregled razstav v Zagrebu, Beogradu, Osjeku in Ljubljani z raznimi članki o slikanju sploh. S posebnim prospektom se bo še objavila vsebina te zanimive številke. Informacije daje upravništvo Zagreb, Mažuranićev trg 13 in »Društvo slovenskih upod. umetnikov (Tehniška srednja šola) v Ljubljani.

Prekmurje.

Prekmurje. Podružnica »Jugoslovanske Matice« Gornja Lendava je priredila dne 13. nov. 1921. v gostilni Sommer svojo prvo veselico, ki je izborno uspela. Dobiček je znesel 3.397 K 36 vin. To je bila prva zabava na najsevernejši točki Jugoslavije. Prvi žarek narodnega dela je zasijal, upajmo, da bode kmalu solnce ogrevalo naše ljudstvo na meji. Samo škoda, da se niso vsi javni činitelji odzvali. Malo čudno je bilo obnašanje društvenega tajnika Leopolda Conradija, ki je rajši posedal v privatni hiši, nego bi se udeležil prireditve. Upajmo, da bode v prihodnje bolje. Odstranite led na meji, akoravno je zima. Živeli delavci!

Pokrajina.

Kulturen škandal na Jesenicah. Lahko z mirno vestjo imenujemo kulturen škandal to, kar se dogaja na Jesenicah v tovarnah KSD. Tam so namreč prišli do prepričanja, da je delavstvu in vajencem potrebna strokovna šola in so jo tudi ustanovili. Ravnateljstvo je odprlo obrtno šolo, toda, to kar so pri tem storili je *kulturen škandal.* Na šoli poučujejo le pristni »jugoslovanski« nemčurji: Inž. Hoffmann, Bachmann, Schüller, Moreiner in Heisser. Učni jezik je izključno *nemški.* Naši narodno zavedni delavci se upravičeno zgražajo nad tako nemško predrznostjo in odločno zahtevajo šolo s slovenskimi učitelji. Če bi teh ne imeli, bi lahko potrpeli, ampak imamo mnogo boljše slovenske učitelje kot so nemški. Imamo npr. g. Pibrovca, Gospodariča in Zupančiča, vsi so strokovno naobraženi narodni možje in tem lahko zaupamo naše delavstvo, naš naraščaj. Poklicane faktorje opozarjamo na ta kulturen škandal in zahtevamo energične remedure. Zahtevamo, odločno zahtevamo, da se vsak poskus germanizacije onesposobi in nemškim privandrancem pokaže pot domov. Na Jesenicah vlada sploh v vseh tovarnah jako neprijeten nemški duh in naša dolžnost je, da ta duh odstranjujemo. Zahtevamo torej še enkrat, proč in zopet proč z germanizatorji. Živeli narodni delavci!

1. decembra vsi v hotel „Union“.

Michél Zevaco:

„NOSTRADAMUS.“

Roncherolles je blaznel. Njegove ustnice so bile kakor od voska. Belo je pogledal okrog sebe... In je udaril v jok: v grozoten, kratek jok, ki se je hipoma izprevrgel v zversko tuljenje. Dvoje krikov — in že sta ležali ženski na tleh. Roncherolles je bil padel na njiju kakor strela ter jima razparal grli. Z brezumnim grohotom je vrgel bodalo v kot... Nato je obstal molče, kakor vkopan, majaje z glavo, grizoč se v pesti. Po sobah, hodnikih in dvorišču se je razlegal njegov žalobni, ječeči krik:

»Floriza!...«

S pobešeno glavo in licem spačenim od blazne muke je krenil po stopnicah nizdol, podoben psu, ki išče, koga bi popadel. Lasje so se mu ježili...

Na dvorišču je zagledal svoje vojnike in njih prepasane oficirje. Ustnice so mu vzdrgetale. Oči so mu bile nabrekle od debelih solz, ki se niso umele razliti. Iztegnil je roke proti svojim ljudem. Hotel je govoriti, groziti, rotiti — sam Bog zna kaj... A besede so mu zastajale v grlu — vse razen ene:

»Floriza!...«

Nihče mu ni odgovoril. Nameril je korak proti ulici. »Najdem jo!« si je ponavljal kakor v snu. »Najdem jo, magari, če bi moral prevrniti vse mesto z Louvrom vred...«

Ko pa je dospel do vrat, se je pojavila zunaj četa dvajsetih Škotov in mu zaprla izhod. Oficir je pristopil k njemu, rekoč:

»V imenu kralja — vaš meč, gospod!«

Roncherolles se je skrčil vase, kakor bi mu hotel planiti za vrat. A zdajci se je zrušil. Veliki profos je padel po tleh naiik volu, ki je dobil udarec s kijem.

»Floriza!...« je še dehnil. Nato se je onesvestil.

III.

Vrata Sv. Dioniza.

Ko je oče odhajal v Louvre, se je Floriza posvetila svojemu gospodinjskemu delu. V spremstvu svojih spletičen, ki sta bili pravzaprav njeni paznici, je pregledala perilo in zaloge po omarah, odkazala pericam delo ter naročila, kaj naj se pripravi za obed. Nato se je vrnila v svojo izbo in pustila ženščini v predsobi.

Vzela si je vezenje k odprtemu oknu; a kmalu je zateknila iglo in se predala čudnemu razpoloženju tistega dne. Zrak je bi težak kakor od bližnjega viharja. Vroče sape so dihale nad Parizom. Brezkončna vrsta koničastih streh, slemen, zvonikov in stolpičev je drhtela kakor v moreči slutnji. Z obzorja se je širil po nebu črn oblak...

Florizine misli so takoj zletele k Royalu.

»Oče pravi, da je razbojnik,« je šepetala z nežnim glasom. »In vendar še nisem videla poštenejšega človeka. Se li razodeva v obrazu kakega plemiča več moške odkritosti? Ali more imeti junak nizkotno srce? Oh, še zdaj ga vidim, kako se je upri na našem dvorišču vsem očetovim vojnikom. Vidim ga v sanjah, noč za nočjo...«

Zamišljeno je pobesila ljubko glavo.

»In kaj mu je velelo stopiti v profosov dvorec? Vedel je, da bo aretiran. Vedel je, da krvnik že čaka nanj in da moj oče nima zanj druge nagrade nego vešala... in vendar me je spremil tik pred njegove oči! Kdo izmed obeh je plemič: razbojnik ali maršalov sin?«

Groza in ljubezen sta se začrtali na njenem obličju.

»In ko je prišel kralj s svojim spremstvom pod moje okno in mu je vrgla ženska pleteno lestvico — kdo je bil kralj in kdo razbojnik: Henri Francoski ali Beaurevers?...«

Zdajci pa je planila kvišku. Prisluhnila je. Grudi so ji trepetale. Brezmiselno si je pogladila lase na sencih in vzdihnila:

»Blaznost!...«

Krenila je proti vratom. Sredi sobe se je ustavila in zmajala z glavo. Nato je šla do praga, pogledala v predsobo ter videla, da ženski spita... Z grozo je odskočila nazaj in jeknila:

»Resnica je... Zaspali sta!... Ne moreta mi braniti. Lahko bi šla z doma, če bi hotela. Pa nočem!«

Zamolkel grom je oznanil, da se začenja nevihta. Floriza ga ni slišala, niti ni videla, da se je prepreglo pol neba s svinčenočrnimi oblaki... Prisluškovala je vase. Čuden trepet ji je stresal telo. Nikoli do tiste ure je ni izkušala želja, da bi se upria očetovi prepovedi ter šla brez spremstva z doma. Z doma! Čemu? Kam naj gre?... Glas, ki jo nagovarja, jo bo vodil!

Upirala se je. Vsa njena zavest se je protivila izkušnjavi. Boj je bil hud, a kratek... Floriza se je namah pomirila in njen obraz, ki se je pravkar še krčil od groze, je postal brezbrižen. Bila je ona — in vendar ne več. Brez naglice je ogrnila plašč ter se odpravila na pot. Sredi velikih stopnic je zaustavila korak, mrmraje:

»Ne tod?... Kod tedaj?... Po skrivnih stopnicah?...«

(Dalje prih.)

DRAGOCENOST VSAKE HIŠE

je ljekarija Fellera prijetno dišeči »Elsafluid«, najboljše sredstvo za drgnenje hrbta, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za negovanje zob, zabnega mesa, ust, glave, itd. Močnejši in boljši kakor francusko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specijalno steklenico skup z zamotom in poštnino za 48 kr. pošilja: **Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg š t.357, Hrovaško.** ce.

Proda se:

VEČ SPALNIC

boljše vrste: Črešnjeve masivne politirane, hrastove, orehove z modroci ter kuhinjske oprave, ima po nizki ceni v zalogi *Ivan Andlovic, mizar, Gosposvetska cesta št. 13, Kolizej, pritličje 38.* 2339

ENONADSTROPNA HIŠA

z dvemi lokali, pekarijo, z gospodarskimi poslopji in velikim sadnim in zelenjadnim vrtom, kakor tudi vinogradom takoj na prodaj. — Naslov v upravi lista. 2347

STROJ ZA IZDELOVANJE ŽELEZA

(Eisenfressmaschine) nemškega izvora, še nerabljen, se po ugodni ceni proda. Natančnejša pojasnila in cena se izvejo pri M. Rižnar, trgovec v Ljutomeru. 2284.

USNJARIJA

s posestvom blizu Maribora na prodaj. — Maribor, Vetrinjska ulica 24. 2344

PRODA SE

14.000 kg lepe vrbe za pletkarski obrt. — Alojz Saje, Mirna, Dolenjsko. 2343

HIŠA

v Radovljici št. 24 z dobro vpeljano pletkarsko obrtjo se z vso zalogo in izdelki proda. Ogleda se lahko v nedeljo od 11. do 12. ure na licu mesta, kjer se dobe tudi natančnejša pojasnila. 2345

LEPA ENONADSTROPNA HIŠA

z gostilno in vso gostilniško upravo in lepim vrtom v Ljubljanski okolici. Naslov pove uprava tega lista. 2312.

Kupi se:

KUPI SE POSESTVO

z nekaj poljem in travniki. — Marija Klemenčič, Trbovlje. 2341

Službe:

UČENEC

z boljšo izobrazbo, se sprejme v trgovino z železnino Erjavec & Turk, Ljubljana, Valvazorjev trg 7. 2340

2 IZKUŠENA, NEOŽENJENA

gaterista se sprejmeta. Ponudbe na Fr. Dolenc, lesna industrija, Škofja Loka.

ODDAM 17-LETNEGA MOČNEGA DEČKA

v uk, najraje v kako trgovino z mešano ali manufakturno trgovino. Fant je poštenih starišev, oz. sirota in ima 4 gimnazije. Najraje k trgovcu z vso oskrbo v hiši. Cenj. ponudbe proslm na upravo lista pod lit. »2293«. 2293.

RABIM 300 DELAVCEV

za izdelovanje železniških pragov in drv. — Ker je delo stalno za 3 leta se ozira le na dobre delavce. Alojz Saje, Mirna, Dolenjsko.

SLUŽBO

oskrbnika, skladiščnika ali kaj sličnega išče trgovsko naobražen mlad vpokojenec. — Ponudbe pod »Služba« na anončni zavod. Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 2348

Razno:

ODDA SE MEBLIRANA SOBA

2 gospodom. — Kje pove uprava »Jugoslavije«. 2345

Telefon štev. 508. Štev. pošt. čekov. urada SHS 12.051.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg štev. 4.

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje s

4%

od dne vloge do dne dviga.

Pohištvo in tapetniška delavnica

Spalne in jedilne sobe, pisarniške oprave, fotele, klub-garniture, kuhinje in železne postelje vsake vrste po nizki dnevni ceni.

Brata Sever

Ljubljana, Kolizej, Gosposvetska cesta štev. 13.

Odstrani luskine! **ANDROPOGON** Odpravi koreninc!

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade razpošilja BALOH in ROSINA, Maribor

steklenice 80 kron, poštnina se zaračuna posebej.

BRAKO MIRNA

najmodernejše urejena tovarna za izdelovanje najraznovrstnejših

pil

Iz prvovrstnega materijala in v vsaki množini. Prevzemajo se tudi stare pile v novo nasekanje.

Brata KOLENC, Mirna, Dol.

Cene zmerne. Izvršitev točna.

Pazite na znamko: BRAKO MIRNA.

Za Miklavža!

Najcenejše in najhvaležnejše darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom, za pouk in kratek čas K 20·—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke na trdem močno vezanem kartonu K 32·—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za pobarvanje z akvarel-barvami ali pastel-barvniki K 12·—

„Crnipeter“, staroznana, vesela družabna igra za zimske večere. 1 igra K 8·—

Vse se dobi v

Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8

Zakaj daste 1000 K? Za 1 par čevljev?

Oglejte si blago in cene v veliki izbiri od 400—600 K pri

H. Seljak, Ljubljana

Prešernova ulica 52.

Pred nakupom naj si vsakdo ogleda veliko

zalogo

jedilnega orodja, jeklenega in aluminijevega, potne košare, čevljarsk. orodja, rinčic in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, vezenin in našivkov ter vse druge potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje, sedlarje i. t. d. pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Največja izbira! Nizke cene!

TUDI VELIKO IN MALO!!

Franjo Faganel, Celje

Gosposka ulica 26.

USNJE

vseh vrst po najnižji dnevni ceni.

Prepričajte se!

Tračnice

7 do 9 cm visoke kot nove se ceno prodajo, istotako 10 Kippvägen, klanfe in prazne cementne vreče. Vpašanje na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. št. 5 pod „Tračnice“.

Trsje

za strope in stene izdelujem z najmodernejšimi stroji.

Strešno lepenko lesni cement

vse to dobavlja najceneje.

Tel. 518 **Jos. R. PUH,** Tel. 518.

Ljubljana, Gradaška ul. 22.

JUGOSLOVANSKA UNION BANKA

PODRUŽNICA KRANJ

naznanja, da je pričela poslovati dne 21. novembra ter sprejema vsa v bančno stroko spadajoča naročila.

Prof. S. Santel

Božične razglednice

so ravnokar izšle, ter se dobijo po vseh trgovinah z papirjem, knjigarnah in trafikah.

Božične razglednice so umetno izdelane v raznih barvah in tiskane na fineni Chromo papirju.

Serija 6 razglednic 2·50 din.

Naroča se direktno pri

ZVEZNI TISKARNI in KNJIGARNI

v Ljubljani, Wolfova ulica štev. 1.

Za leto 1922 # Žepna koledarja Za leto 1922

v dveh lično izdelanih oblikah 12×7 in 6×4 cm se dobita po vseh knjigarnah in trgovinah z papirjem.

Koledarja sta lično vezana in tiskana na dobro limanem papirju.

Naroča se direktno pri

Zvezni knjigarni in tiskarni

v Ljubljani, Wolfova ulica štev. 1.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA Prešernova ulca št. 50, v lastnem poslopju. LJUBLJANA

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits i. t. d.

Glavni in odgovorni urednik Zorko Falkin. Izdaja konzorcij dnevnika »Jugoslavija«. Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani